

NORME METODOLOGICE din 11 decembrie 2013 pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991

EMITENT

• **GUVERNUL**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 833 din 24 decembrie 2013**

Articolul 1 În sensul prezentelor norme metodologice, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: **a)** amenajament pastoral - documentație care cuprinde măsurile tehnice, organizatorice și economice necesare ameliorării și exploatarei pajiștilor; **b)** autoritate competentă - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și autoritățile cu atribuții în domeniu aflate în subordinea sa, după caz; -----Lit. b) a art. 1 a fost modificată de pct. 1 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015. **c)** abrogată; -----Lit. c) a art. 1 a fost abrogată de pct. 2 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015. **d)** capacitate de pășunat - reprezintă numărul de animale care pot fi hrănite pe suprafața de 1 ha de pajiște în întreaga perioadă de pășunat, se exprimă în unități vită mare (UVM) la hectar și se determină prin raportarea producției efective la necesarul de furaje pentru 1 UVM. **e)** activitate agricolă care se desfășoară pe pajiști conform clasificării statistice a activităților economice în Uniunea Europeană pentru producția animală și vegetală - orice activitate agricolă prevăzută în Regulamentul (CE) nr. 1.893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire și de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3.037/90 al Consiliului, precum și a anumitor regulamente CE privind domeniile statistice specifice, după cum urmează:

Diviziune	Grupă	Clasă	CAEN Rev. 2		
				01	014
0141	Creșterea bovinelor de lapte			0142	Creșterea altor bovine
				0143	Creșterea cailor și a altor cabaline
				0145	Creșterea ovinelor și caprinelor

-----Lit. e) a art. 1 a fost introdusă de pct. 3 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015. **Articolul 2** Pajiștile aflate în domeniul public și/sau privat al comunelor, orașelor, municipiilor și al municipiului București administrate de consiliile locale ale acestora, cele aflate în domeniul public și/sau privat al statului administrate de Agenția Domeniilor Statului, cele aflate în proprietatea publică a statului administrate de Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, precum și pajiștile aflate în proprietatea privată a persoanelor fizice și juridice, înregistrate în registrul agricol ca pășune/fâneață, la data de 1 ianuarie 2007, conform clasificării prevăzute la art. 2 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu

modificările și completările ulterioare, și identificate cadastral potrivit prevederilor Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, alcătuiesc suprafața de pajiști care trebuie menținută la nivel național.-----Art. 2 a fost modificat de pct. 4 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015.**Articolul 3(1)** Autoritatea competentă centralizează anual suprafețele din categoria de folosință pajiști permanente prin intermediul registrului agricol și actualizează anual baza de date cu suprafețele de pajiști scoase din circuitul agricol și cu cele recuperate, în vederea respectării prevederilor art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajisților permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările ulterioare, denumită în continuare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013.(2) Autoritatea competentă analizează, la solicitarea direcțiilor pentru agricultură județene, documentațiile privind scoaterea definitivă din circuitul agricol a pajisților și emite avizul potrivit legislației în vigoare.-----Art. 3 a fost modificat de pct. 5 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015.**Articolul 4** Administrarea pajisților aflate în domeniul public și/sau privat al comunelor, orașelor, municipiilor și al municipiului București se face de către consiliile locale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.**Articolul 5(1)** Primarul, prin aparatul de specialitate, verifică respectarea măsurilor pentru folosința pajisților, în conformitate cu prevederile prezentelor norme metodologice.(2) Pentru buna administrare a pajisților, secretarul unității administrativ-teritoriale ține registrul cu actele de evidență a pajisților, planul cadastral al suprafețelor concesionate sau închiriate, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.**Articolul 6(1)** În condițiile art. 9 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, în vederea încheierii contractelor de închiriere sau concesiune, după caz, a pajisților aflate în domeniul public/privat al comunelor, orașelor, respectiv al municipiilor, precum și al municipiului București, crescătorii de animale din cadrul colectivității locale depun individual la compartimentul funcțional din cadrul primăriei unității administrativ-teritoriale documente care atestă că dețin animale din speciile bovine, ovine, caprine și ecvidee, înscrise în RNE, pentru care solicită pentru pășunat suprafețe de pajiști.(2) În condițiile art. 9 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, în cazul solicitării unei suprafețe de pajiști aflată în proprietatea publică/privată a unităților administrativ-teritoriale de către formele asociative legal constituite, în vederea utilizării în comun, reprezentantul legal al acestora depune o cerere la compartimentul funcțional din cadrul primăriei, însoțită de o listă nominală ce cuprinde documente care atestă că fiecare membru deține animale din speciile bovine, ovine, caprine și ecvidee, înscrise în RNE, și suprafața agricolă care revine fiecărui membru pentru utilizare proporțional cu numărul de UVM, cu acceptul acestora.(3) În condițiile art. 9 alin. (7¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, nivelul minim al prețului concesiunii/închirierii se stabilește prin diferența dintre valoarea ierbiilor disponibile pentru animale și valoarea totală a cheltuielilor cu implementarea proiectului de amenajament pastoral, respectiv investiții/materiale și lucrări anuale

prevăzute în acesta, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.(4) Valoarea ierbii disponibile pentru animale reprezintă produsul dintre producția anuală disponibilă de iarbă și prețul mediu al ierbii stabilit, în condițiile legii, prin hotărârile consiliilor județene și, respectiv, ale Consiliului General al Municipiului București, conform prevederilor art. 62 alin. (2²) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.-----Art. 6 a fost modificat de pct. 6 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015.**Articolul 6¹(1)** Pajiștile aflate în proprietatea publică/privată a statului administrate de Agenția Domeniilor Statului se concesionează/arendează în condițiile prevăzute la art. 18-22 din Legea nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, cu modificările și completările ulterioare.(2) Pajiștile aflate în proprietatea publică a statului, administrate de Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, se concesionează/arendează potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 22/2007.-----Art. 6¹ a fost introdus de pct. 7 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015.**Articolul 7**Pe pajiști se pot amplasa construcții care servesc activităților agricole, precum și anexe la exploatațile agricole, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, respectiv:-----Partea introductivă a art. 7 a fost modificată de pct. 8 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015.**a)** adăposturi pentru animale, anexe gospodărești ale exploatațiilor agricole pentru mulsul sau tunsul animalelor, pentru mașini agricole și utilaje, pentru depozitarea furajelor, precum și adăposturi temporare și umbrare pentru animale;**b)** surse de apă potabilă, puțuri, aducții de apă pentru exploatație;**c)** investiții pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, exclusiv în scopul asigurării energiei pentru consumul propriu al exploatației, sub rezerva neafectării exploatării pajiștilor.**Articolul 8(1)** Modul de gestionare a pajiștilor se stabilește prin amenajamente pastorale, în condițiile legii*).(2) În condițiile art. 9 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 se constituie un grup de lucru, la nivel județean, care întocmește proiectul de amenajament pastoral.(3) Grupul de lucru prevăzut la alin. (2) își desfășoară activitatea cu respectarea prevederilor legale în vigoare, la sediul primăriei unității administrativ-teritoriale sau la sediul administratorului legal al pajiștii permanente, cu acordul acestuia, pentru care se execută proiectul de amenajament pastoral.(la 19-04-2017, Alineatul (3) din Articolul 8 a fost modificat de Punctul 1, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)(3¹) Coordonarea grupului de lucru este asigurată de către specialistul direcției pentru agricultură județene sau a municipiului București, după caz.(la 19-04-2017, Articolul 8 a fost completat de Punctul 2, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)(3²) În cazul în care consiliile locale nu dețin specialiști pentru a face parte din grupul de lucru prevăzut la alin. (2), ceilalți membri preiau atribuțiile acestora, în limitele competențelor legale.(la 19-04-2017, Articolul 8 a fost completat de Punctul 2, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în

MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)(3^3) Pentru arboretele și vegetația forestieră aflate în suprafețele cu pajiști permanente, identificarea, delimitarea, determinarea caracteristicilor dendrometrice și soluțiile de gospodărire se realizează de specialiștii din cadrul unităților atestate, specializate să elaboreze amenajamente silvice, care fac parte din grupul de lucru prevăzut la alin. (2). Inventarierea, marcarea și exploatarea masei lemnoase rezultate din suprafețele cu pajiști permanente sunt supuse normelor tehnice silvice privind evaluarea masei lemnoase și reglementărilor privind circulația materialului lemnos.(la 19-04-2017, Articolul 8 a fost completat de Punctul 2, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)(3^4) Semnarea proiectului de amenajament pastoral se face de către toți membrii grupului de lucru.(la 19-04-2017, Articolul 8 a fost completat de Punctul 2, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)(4) Pentru pășunile împădurite cu consistența de până la 0,4, calculată numai pentru suprafața ocupată efectiv de vegetația forestieră, pentru păstrarea predominanței ierburilor graminee, leguminoase și a altor plante furajere, descrierea vegetației forestiere se realizează de către unități atestate în domeniul amenajării pădurilor și se avizează de către structura teritorială de specialitate a autorității publice centrale care răspunde de silvicultură.(5) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin specialiștii din cadrul direcțiilor județene pentru agricultură, verifică datele tehnice înscrise în proiectul de amenajament pastoral și întocmesc un registru cu suprafețele de pajiști pe proprietari, pe unități administrative-teritoriale și centralizat pe județ.(6) În condițiile art. 9 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, secretarul unității administrativ-teritoriale pune la dispoziția specialiștilor, din cadrul consiliilor locale, ce formează grupul de lucru prevăzut la alin. (2), actele de evidență a pajiștilor, planul cadastral al pajiștilor aflate în administrarea consiliului local și/sau planul parcelar al pajiștilor situate pe raza unității administrativ-teritoriale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.(6^1) Pentru a furniza în mod curent autorității competente sau altor instituții cu responsabilități în domeniu date cu privire la menținerea suprafeței de pajiști înregistrate în Registrul agricol la data de 1 ianuarie 2007, potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare, la proiectul de amenajament se atașează planul cu amplasamentul pajiștilor permanente aflate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale, care va cuprinde reprezentarea grafică a suprafețelor de pajiști permanente, indiferent de forma de proprietate, însoțit de un tabel nominal în care sunt prevăzuți proprietarii și utilizatorii de pajiști, persoane fizice sau juridice.(la 19-04-2017, Articolul 8 a fost completat de Punctul 3, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)(6^2) Tabelul nominal prevăzut la alin. (6^1) cuprinde:**a)** adresa sau sediul utilizatorului de pajiște;**b)** suprafața și identificatorul parcelei de pe planul cu amplasamentul pajiștilor permanente;**c)** categoria și subcategoriile de folosință ale parcelei;**d)** numărul cadastral și/sau numărul de carte funciară, în situația în care imobilul - pajiște permanentă este înscris în evidențele de cadastru și carte funciară;**e)** totalul suprafețelor ocupate de pajiști permanente aflate pe teritoriul UAT-ului.(la 19-04-2017, Articolul 8 a fost completat de Punctul 3, Articolul 4 din HOTĂRÂREA

nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)(6³) Suprafața de pajiști aflată în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice sau a asociațiilor acestora se stabilește pe baza datelor din Registrul agricol.(la 19-04-2017, Articolul 8 a fost completat de Punctul 3, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)(7) Actualizarea proiectelor de amenajamente pastorale se realizează la o perioadă de 10 ani.(8) Proiectul de amenajament pastoral se întocmește în două exemplare, unul pentru consiliul local și unul pentru direcția pentru agricultură județeană, respectiv a municipiului București.(9) Consiliul local, după aprobarea proiectului de amenajament pastoral valabil pentru toate pajiștile aflate pe raza unității administrativ-teritoriale în cauză, va stabili, în condițiile legii, procedura distribuirii extraselor din proiectul de amenajament pastoral tuturor proprietarilor și/sau utilizatorilor de pajiști, extrase ce vor cuprinde cel puțin suprafața, capacitatea de pășunat, lucrările de întreținere a pajiștii și perioadele de execuție a acestora.(la 19-04-2017, Alineatul (9) din Articolul 8 a fost modificat de Punctul 1, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)(10) În cazul pajiștilor aflate în zone eligibile pentru agromediu și climă, măsurile de management din amenajamentele pastorale vor fi elaborate astfel încât să fie complementare cerințelor specifice ale măsurii 10 - agromediu și climă a PNDR 2014-2020.(la 19-04-2017, Articolul 8 a fost completat de Punctul 4, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)-----Art. 8 a fost modificat de pct. 9 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015.**Articolul 8¹**(1) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin direcțiile pentru agricultură județene și a municipiului București, asigură și urmărește realizarea amenajamentelor pastorale ale suprafețelor de pajiști permanente, în condițiile art. 9 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare.(2) Elaborarea studiilor pedologice și agrochimice care stau la baza întocmirii planului de fertilizare și stabilirii măsurilor agropedoameliorative, necesare realizării amenajamentelor pastorale ale suprafețelor de pajiști permanente, se realizează de către oficiile de studii pedologice și agrochimice județene, în condițiile art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 38/2002 privind întocmirea și finanțarea studiilor pedologice și agrochimice și finanțarea Sistemului național de monitorizare sol-teren pentru agricultură, precum și sol-vegetație forestieră pentru silvicultură, aprobată cu modificări prin Legea nr. 444/2002, cu modificările și completările ulterioare,(3) Elaborarea studiilor pedologice și agrochimice prevăzute la alin. (2) se realizează potrivit prevederilor legale în vigoare în domeniu, precum și ale ghidului-cadru pentru amenajamentul pastoral prevăzut la art. 9 alin. (1).(4) Analizele probelor de sol se realizează de laboratoarele din cadrul rețelei naționale de oficii de studii pedologice și agrochimice județene, precum și de către Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului - ICPA București, conform metodologiilor în vigoare la data efectuării analizelor.(la 19-04-2017, Actul a fost completat de Punctul 5, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017)**Articolul 9(1)** Potrivit prevederilor art. 9 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013,

proiectul de amenajament pastoral se întocmește potrivit ghidului-cadru elaborat de Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Pajiști Brașov, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentele norme metodologice. **(1¹)** La începerea activității de întocmire a proiectului de amenajament pastoral, membrii desemnați în grupul de lucru prevăzut la art. 8 alin. (2) prezintă: **a)** informațiile din sistemul integrat de cadastru și carte funciară - limitele unității administrativ-teritoriale, coordonatele conturului imobilelor înscrise în evidențele de cadastru și carte funciară, extrasele de carte funciară pentru informare furnizate de oficiile de cadastru și publicitate imobiliară - ortofotoplanurile și alte documente cartografice utilizate la întocmirea planului cu amplasamentul pajiștilor permanente; **b)** planul cu amplasamentul pajiștilor permanente, care cuprinde reprezentarea grafică a suprafețelor de pajiști permanente, drumurilor de acces, surselor de apă, limitelor ariei/ariilor naturale protejate, după caz, precum și a limitelor administrative ale unității administrativ-teritoriale pentru care este întocmit; **c)** tabelul nominal prevăzut la art. 8 alin. (6¹); **d)** buletinele de analize de sol privind calitatea pajiștilor; **e)** studii pedologice; **f)** studii agrochimice; **g)** plan de fertilizare; **h)** plan de măsuri agropedoameliorative. (la 19-04-2017, Articolul 9 a fost completat de Punctul 6, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017) **(1²)** Suprafața totală de pajiști aflate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale se calculează prin însumarea suprafețelor tuturor parcelelor de pajiști permanente situate în extravilan, având categoria de folosință pășune sau fâneată. (la 19-04-2017, Articolul 9 a fost completat de Punctul 6, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017) **(2)** Proiectul de amenajament pastoral va cuprinde, în mod obligatoriu, cel puțin următoarele elemente: **a)** descrierea situației geografice, topografice și planul parcelar al pajiștilor aflate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale; **b)** descrierea solului și a florei; **c)** capacitatea de pășunat a pajiștii; **d)** lucrările de îngrijire și îmbunătățire a pajiștilor; **e)** planul de fertilizare și măsurile agropedoameliorative. **(3)** Controlul aplicării prevederilor proiectelor de amenajamente pastorale de către proprietari/utilizatori se realizează de inspectori din cadrul Agenției Naționale pentru Zootehnie «Prof. Dr. G.K. Constantinescu» prin oficiile județene de zootehnie. **(4)** Controlul implementării amenajamentelor pastorale urmărește îndrumarea proprietarilor/utilizatorilor de pajiști de a respecta activitățile și măsurile de creștere cantitativă și calitativă a producției pajiștilor și a metodelor de înlăturare/diminuare a efectului factorilor limitativi ai productivității acestora conform proiectului de amenajament pastoral, de menținere și utilizare a pajiștilor permanente, așa cum sunt definite la art. 1 alin. (1¹) și (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare. (la 19-04-2017, Articolul 9 a fost completat de Punctul 7, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017) **(5)** În vederea controlului și monitorizării aplicării amenajamentului pastoral, procedurile, criteriile de evaluare și punctajul/calificativul se stabilesc prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale. (la 19-04-2017, Articolul 9 a fost completat de Punctul 7, Articolul 4 din HOTĂRÂREA nr. 214 din 12 aprilie 2017, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 274 din 19 aprilie 2017) -----Art. 9 a fost modificat de pct. 10 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124

din 18 februarie 2015. **Articolul 10** Introducerea animalelor pe pajiști este permisă doar în perioada de pășunat prevăzută în amenajamentul pastoral. **Articolul 11** (1) Pentru reînsămânțarea/supraînsămânțarea pajiștilor se utilizează semințe din speciile de plante prevăzute în proiectul de amenajament pastoral. (2) Specialiștii din cadrul unităților de cercetare științifică din domeniul pajiștilor, la solicitarea consiliilor locale, asigură, în condițiile legii, asistență tehnică cu privire la formulele de amestecuri de graminee și leguminoase perene furajere pentru supraînsămânțarea și reînsămânțarea pajiștilor, în funcție de condițiile naturale, modul de folosire și nivelul de intensificare a producției pajiștilor.-----
-Art. 11 a fost modificat de pct. 11 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015. **Articolul 12** (1) În condițiile art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, în vederea întreținerii și utilizării suprafețelor de pajiști, precum și pentru conservarea, ameliorarea și păstrarea biodiversității acestora, utilizatorii pajiștilor au obligația să aplice pe fiecare parcelă acțiunile tehnice cuprinse în proiectul de amenajament pastoral, precum și planul de fertilizare. (2) Lucrările de întreținere a pajiștilor cuprind cel puțin: **a)** distrugerea mușuroaielor, curățarea de pietre, a vegetației arbustifere nevalorose, combaterea buruienilor și executarea lucrărilor de desecare; **b)** combaterea eroziunii solului și respectarea strictă a regulilor de exploatare rațională; **c)** corectarea regimului aerohidric al solului; **d)** lucrări de fertilizare cu îngrășăminte chimice și organice; **e)** lucrări de regenerare a pajiștilor prin însămânțări și supraînsămânțări executate atât primăvara, cât și toamna, în funcție de condițiile de climă și sol, cu respectarea măsurilor stabilite prin angajamentele pastorale. (3) Întocmirea planului de fertilizare și stabilirea măsurilor agropedoameliorative se fac de către oficiile de studii pedologice și agrochimice județene.-----Art. 12 a fost modificat de pct. 12 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015. **Articolul 13** (1) Controlul menținerii, întreținerii și utilizării fondului pastoral național se asigură de autoritatea competentă care răspunde de gestionarea și menținerea suprafețelor de pajiști, prin personalul propriu și prin personalul structurilor teritoriale de specialitate, pentru: **a)** controlul menținerii suprafețelor de pajiști înregistrate la data de 1 ianuarie 2007 în Registrul agricol; **b)** controlul modului în care se aplică și se respectă prevederile din amenajamentele pastorale; **c)** modul de atribuire a pajiștilor aflate în administrarea consiliilor locale. (2) Primarul, prin aparatul de specialitate, asigură controlul cu privire la respectarea prevederilor contractuale stabilite pentru pajiștile concesionate sau închiriate. (3) Pentru controlul respectării regimului pastoral și a prevederilor amenajamentelor pastorale, utilizatorii de pajiști vor permite accesul personalului împuternicit, după înștiințarea prealabilă a acestora, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. **Anexă la normele metodologice GHID-CADRU pentru amenajamentul pastoral** În vederea întocmirii complete și unitare la nivel național a proiectelor de amenajamente pastorale s-a elaborat prezentul ghid-cadru pentru întocmirea amenajamentului pastoral, valabil pentru toate pajiștile permanente, denumite în continuare pajiști, aflate pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale, denumite în continuare UAT, situate în diferite condiții fizico-geografice, orografice, hidrologice, de sol, climatice, de vegetație primară și secundară, cât și modul de utilizare. Amenajamentul pastoral va trebui să conțină

următoarele elemente: 1. Situația teritorial-administrativă 1.1. Amplasarea teritorială a localității La acest punct se precizează localitatea de pe raza căreia se află pajiștea în următorul format: euroregiunea, județul, orașul/comuna și satul 1.2. Denumirea deținătorului legal Se înscrie deținătorul legal al pajiștii care urmează a fi amenajată în următorul format: unitatea administrativ-teritorială/ persoană fizică/juridică, cu sediul în localitatea (oraș/comună) din județul 1.3. Documente care atestă dreptul de proprietate sau deținere legală. Istoricul proprietății La acest punct sunt trecute și anexate copii ale documentelor care fac dovada dreptului de proprietate asupra pajiștii, pentru fiecare trup în parte, conform tabelului 1.1. Tabelul

1.1.

Nr.	Teritoriu administrativ pajiște	Trupul de hidrografic	Observații	Bazin				
1		3	4	5				
2								

NOTĂ: Pct. 4 și 5 se completează doar dacă este cazul. Se precizează categoria de folosință a terenului înregistrată în registrul agricol la data de 1 ianuarie 2007, se menționează proveniența categoriei de folosință și dacă a fost declarat la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA), conform tabelul 1.2. Tabelul

1.2.

Nr.	Suprafață totală pajiște	Trupul de APIA (ha)	Declarată la APIA (ha)	Nedeclarată	crt.	pajiști UAT (ha)
1		3	4	5		
2						

1.4. Gospodărirea anterioară a pajiștilor din amenajament Se precizează modul de administrare și exploatare al pajiștilor până în prezent, după care se arată dacă pe teritoriile supuse amenajamentului au mai fost întocmite amenajamente pastorale, în ce măsură au fost puse în aplicare; studii și proiecte de execuție pentru ameliorarea și folosirea rațională a pajiștilor și altele. Aici vor fi menționate toate lucrările tehnico-culturale aplicate pajiștii, în ordine cronologică, începând de la primele date, sau cele mai vechi până în prezent, dacă este posibil, și suprafețele pe care au fost aplicate aceste măsuri, precum și rezultatele obținute. În continuare se indică modul de folosire al pajiștii, în regim de pășune, fâneață sau mixt, iar în final se va face o apreciere asupra stării generale actuale a pajiștilor, respectiv dacă se găsesc în stare bună sau sunt degradate, cauzele degradării, factorii limitativi. Producția medie de iarbă a pajiștilor, determinată pe baza datelor din ultimii 5 ani, se va prezenta în tabelul 1.3. Tabelul

1.3.

Nr.	Specificare	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Media
1.	Trupul de pajiște						X
2.	Suprafața (ha)						

3.	Productia medie (t/ha/an)								
4.	Productia totala (t)								

NOTĂ:

Productia totala se calculeaza astfel: $R2 \times R3 = R4.2.$ Organizarea teritoriului
 2.1. Denumirea trupurilor de pajiste care fac obiectul acestui studiu
 La acest punct vor fi trecute intr-un tabel trupurile de pajiste ce urmeaza a fi amenajate conform tabelului 2.1. Tabelul

2.1

Trupul de pajiste componente	Parcela descriptiva (ha)		Suprafata	
	Nr.	Denumire		
	3		4	1
				1.
.....				
Total trup				2.
			
Total general		-		

2.2.

Amplasarea teritoriala a trupurilor de pajiste. Vecinii si hotarele pajistii
 La acest punct se prezinta o harta cu identificarea in teritoriu a trupurilor de pajiste si se detaliaza vecinii si hotarele. Se arata raspandirea in teritoriu, amplasarea si eventual alte caracteristici care pot avea influenta asupra gospodarii
 pajistilor. Vecinatatile si limitele fiecarui corp de pajiste se vor prezenta sub forma de tabel, pe trupuri de pajiste, care fac parte din UAT, conform tabelului

2.2. Tabelul

2.2

Localitate pajiste	Trup de descriptiva		Parcela		Vecinatati la:	(sat)
	N	S	E	V		
Nr.	Nr.					
....						

2.3.

Constituirea si materializarea parcelarului si subparcelarului descriptiv
 In acest paragraf se precizeaza criteriile de constituire si modul de materializare al parcelarului si subparcelarului descriptiv, semne, brazde, tarusi, borne, numarul total al parcelarului descriptiv si subparcelarului, suprafata maxima, minima si medie prevazuta in tabelul 2.3, precum si modificarile aduse acestuia de la constituire pana in prezent, daca este cazul. Se justifica eventualele neconcordante.

Elementele constitutive și modelul de parcelar descriptiv sunt prezentate în detaliu în pct. 7. Proiectul parcelar se întocmește după următoarele criterii: **a)** limite naturale de teren, culmi, văi, iar în lipsa acestora, limite artificiale permanente, drumuri, linii de înaltă tensiune; **b)** suprafața maximă a unei parcele descriptive este de 100 ha; **c)** numerotarea parcelelor se face unitar pe fiecare trup de pajiște. Tabelul 2.3

Trup de pajiște		Limite de marcare			
Nr.	Denumire			1	2
3					
				1.	
				2.	
				
					TOTAL

Recunoașterea terenului și

delimitarea parcelelor de pajiște care fac obiectul amenajării se fac prin confruntarea limitelor de teren cu cele figurate pe planurile topografice și hărțile de amenajament, făcându-se astfel și corecturile necesare. Cu ocazia recunoașterii terenului se vor stabili locuri reprezentative de prelevare probe de iarbă cu suprafețe de 6-10 mp, îngrădite, în minimum 3 repetiții, pentru stabilirea potențialului de producție al fiecărui tip de pajiște din parcelă sau subparcelă, pentru condiții diferite.

2.4. Baza cartografică utilizată

2.4.1. Evidența planurilor pe trupuri de pajiște

Se precizează ce documente au fost folosite ca planuri de bază, respectiv plan cadastral, sau în lipsa acestuia, până la întocmirea cadastrului și intabulării, hărți, schițe, scara și anul executării. Planurile de bază trebuie să fie cele care au fost sau vor fi utilizate pentru întocmirea amenajamentelor. Aceste informații se transpun în tabelul 2.4. Tabelul

Suprafața pe trupuri de					Nr. pajiști (ha)	
Total	3	4n n+1	crt.	Indicativ plan
					1	
					2	
					
						TOTAL

2.4.2. Ridicări în

plan În cazul în care proiectantul nu dispune de hărțile topografice necesare, pentru cunoașterea teritoriilor ca poziție, mărime și formă este necesar a se efectua ridicări în plan. Aceste lucrări vor fi efectuate de specialiști și vor respecta normele și metodologiile cadastrale în vigoare. Se vor specifica ce lucrări au fost executate, motivându-se necesitatea, după caz.

2.5. Suprafața pajiștilor.

Determinarea suprafețelor La acest punct se detaliază modul de determinare a suprafețelor și se precizează suprafața totală a pajiștii inclusă în UAT.

2.5.1. Suprafața pajiștii pe categorii de folosințe

Se va prezenta tabelar structura pajiștilor pe categoriile de folosință. Tabelul

Pășuni	Fânețe	Valorificare mixtă	Fără scopuri	Total	Din care la	(ha)

(ha)	(pășune, fâneată)	productive	suprafață	consiliul		
(ha)	(ha)	(ha)	local			
2	3	4	5	6		1

2.5.2.

Organizarea administrativă Se va arăta modul de organizare și administrare care a funcționat până în prezent și se vor face propuneri pentru o gospodărire rațională în viitor.

2.6. Enclave Se vor reda conform tabelului 2.6. Tabelul

2.6	(ha)	Suprafața Deținătorul	Observații	crt.	Trup de pajiște	Nr. Parcela
2	3	4	5	6		1
						1.
						2.
					

Glosar

Trupul de pajiște - cea mai mare unitate economică pastorală, cu suprafețe cuprinse între 100 și 25.000 ha

Trupul de pajiște - o suprafață continuă înconjurată de terenuri aparținând altor categorii de folosință a terenurilor, indiferent de întinderea și apartenența ei

Parcela descriptivă - unitatea constitutivă de bază din cadrul unui trup de pajiște, delimitată în cadrul parcelarului în funcție de condițiile staționale și ale vegetației, cu caracter permanent, indiferent de modul de folosință a terenului în cadrul trupului respectiv

Subparcelele - subdiviziune a parcelei descriptive unde se aplică tehnologii diferențiate de îmbunătățire

Parcela de exploatare - suprafața din cadrul unei pășuni, delimitată prin limite naturale sau artificiale, garduri fixe, garduri electrice, cu producții de iarbă aproximativ egale, utilizate pentru pășunatul rațional în rotație

Enclave - suprafețe de teren cu alte categorii de folosință, respectiv teren arabil, pădure, luciu de apă, amplasate în interiorul pajiștii

3. Caracteristici geografice și climatice

3.1. Indicarea zonei geografice și caracteristicile reliefului Se indică zona geografică în care sunt situate pajiștile. Se descriu pe scurt aspectul reliefului și configurația terenului.

3.2. Altitudine, expoziție, pantă Se precizează altitudinea la care sunt situate pajiștile sau altitudinea minimă și maximă, în cazul pajiștilor de deal și de munte, datele medii și predominante, conform tabelului 3.1. Tabelul

3.1	Parcela (m)	Altitudine Expoziție	(%)	Pantă	crt.	Trup de pajiște	Nr. descriptivă
2	3	4	5	6			1
							1.
							2.
						

Se indică atât expoziția generală, cât și elementele de detaliu mai importante determinate de configurația terenului. Se prezintă caracterul dominant al pantelor terenului și

limitele între care variază.3.3. Caracteristici pedologice și geologice Se dau indicații asupra modului de lucru folosit în cartarea pedologică, arătându-se numărul de profile principale săpate și studiate, densitatea lor și analize efectuate. Se redau sub formă tabelară solurile determinate la nivel de tip-subtip, conform tabelului 3.2. Tabelul

3.2.

Nr.	Parcela	Tip de	Subtip	Sucesiune	Tip de				
(5)	Suprafața	Procente	crt.	descriptivă	sol	(varietate)	de orizonturi	stațiune	(ha)
2	3	4	5	6	7	8			1.
									2.
									...
									Se face

descrierea solurilor, în baza fișelor pedologice de teren și a analizelor de laborator. Analizele probelor de sol se vor realiza la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului - ICPA București (INCDPAPM - ICPA București) și rețeaua națională de oficii de studii pedologice și agrochimice (OSPA) județene, conform metodologiilor în vigoare la data efectuării analizelor. Vor fi anexate obligatoriu și buletinele de analiză a solurilor. Se arată pe scurt răspândirea formațiunilor geologice, indicându-se și alcătuirea petrografică. Se prezintă tipurile de eroziune produse de apă, de vânt, care apar pe teritoriul pajiștii, urmările produse de acest fenomen și suprafețele afectate.

3.4. Rețeaua hidrografică Se descrie rețeaua hidrografică, indicându-se cursurile de ape principale și afluenții mai importanți; gradul de ramificație a rețelei, regimul hidrologic și măsura în care influențează configurația terenului. Se arată avantajele și dezavantajele pe care le prezintă rețeaua hidrografică pentru pajiști și se precizează aspectele privind debitul și calitatea apei.

3.5. Date climatice Pentru început se prezintă situarea pajiștii în regiunile climatice după sistemul Koppen sau sisteme de clasificare recunoscute la nivel de UE.

3.5.1. Regimul termic Se indică temperatura medie anuală în grade Celsius, temperatura medie a lunii celei mai reci și a lunii celei mai calde, durata perioadei calde și a celei cu îngheț, exprimate în zile, media lunară pe perioada de vegetație a ierburilor, frecvența și importanța gerurilor târzii și timpurii.

3.5.2. Regimul pluviometric Se prezintă precipitațiile medii anuale și multianuale, cantitatea de precipitații din perioada de vegetație, eșalonarea multianuală a precipitațiilor pe parcursul anului, perioadele secetoase și durata lor, anotimpul cel mai ploios și cel mai secetos, frecvența ploilor torențiale, umiditatea atmosferică și nebulozitatea.

3.5.3. Regimul eolian Se dau indicații privind direcția, frecvența și intensitatea vânturilor dominante, direcția și frecvența vânturilor cu intensitate mare, efectul asupra vegetației.

4. Vegetația

4.1. Date fitoclimatice Se prezintă zona sau etajul de vegetație și se descriu condițiile naturale ce caracterizează zona sau etajul la care este situată pajiștea, regim termic, precipitații, regimul eolian.

4.2. Descrierea tipurilor de stațiune Se va avea în vedere descrierea stațiunilor de păduri din apropiere, efectuate pentru amenajările silvice care se aseamănă cu cele de pajiști.

4.3. Tipuri de pajiști. Descrierea tipurilor Tipurile de pajiști vor fi

redate după indicațiile specialiștilor pratologi. Ele reprezintă un element important în caracterizarea pajiștilor și vor consta în indicarea uneia sau a două specii dominante din flora pajiștilor, conform tabelului 4.1. Se vor face aprecieri în ce măsură tipurile de pajiști actuale diferă de starea inițială și cauzele care au condus la această degradare a covorului ierbos, respectiv pășunat abuziv, abandon, supratârlire, lipsa lucrărilor de ameliorare. Tabelul

4.1

Parcela		Suprafața			Nr.				
Tipul de pajiște	(ha)	(%)	1	2	3	4	crt.	descriptivă	1
	2			3		4			1.
									2.
								
TOTAL									

4.4. Descrierea vegetației lemnoase Vegetația lemnoasă, inclusiv cea de uz furajer, ce se află pe teritoriul actual al pajiștii se va caracteriza conform normelor silvice, indicându-se numele și numărul speciilor, consistența vârstelor, volumul și răspândirea acestora pe pajiște.

5. Cadrul de amenajare

5.1. Procedee de culegere a datelor din teren Se va preciza modul de culegere a datelor din teren, inclusiv metodele utilizate pentru descrierea și clasificarea vegetației. Pentru culegerea datelor din teren se folosesc metodologiile specifice în vigoare la data prelevării probelor pentru fiecare ramură în parte, pedologie, pratologie, dendrologie.

5.2. Obiective social-economice și ecologice Se prezintă obiectivele social-economice, ecologice, estetice și de protecție a mediului urmărite în prezentul amenajament.

5.3. Stabilirea categoriilor de folosință a pajiștilor Se vor preciza categoriile de folosință a pajiștilor, pășune, fâneață, mixt, de pe teritoriul ce urmează a fi amenajat conform legislației în vigoare. Se prezintă și grupa pajiștilor după factorii limitativi, respectiv pante accentuate, roci la suprafață, textură grosieră, exces de umiditate, sărăturare, aridizare, conform legislației în vigoare.

5.4. Fundamentarea amenajamentului pastoral Fundamentarea amenajamentului pastoral constă în soluțiile tehnologice și tehnice care asigură realizarea obiectivelor privind gospodărirea rațională a suprafețelor de pajiști din cadrul proiectului. Amenajamentul pastoral trebuie să respecte codul de bune practici agricole și să fie în concordanță cu condițiile pedoclimatice ale arealului unde se află amplasată pajiștea.

5.4.1. Durata sezonului de pășunat Se precizează data începerii și încheierii pășunatului, stabilindu-se numărul zilelor de durată a pășunatului, pe fiecare trup de pajiște în parte. Pentru determinarea duratei de sezon se va ține seama de altitudine, factori limitativi, condiții climatice extreme, tradiție locală. Momentul începerii pășunatului rațional se face când: **a)** înălțimea covorului ierbos este de 8-15 cm pe pajiștile naturale și 12-20 cm pe pajiștile semănate; **b)** înălțimea apexului, respectiv conul de creștere al spicului la graminee este de 6-10 cm; **c)** producția de masă verde, denumită în continuare MV, ajunge la 3-5 t/ha pe pajiștile naturale și 5-7,5 t/ha pe pajiștile semănate sau echivalent în substanță uscată 0,6-1 t/ha și 1-1,5 t/ha SU; **d)** înflorirea păpădiei (*Taraxacum officinalis*) în primăvară; **e)** după 23

aprilie. Durata sezonului de pășunat este determinată în primul rând de durata perioadei de vegetație care este legată mai mult de perioadele de secetă la câmpie și deal și de temperaturi scăzute pentru zona de munte astfel: **a)** câmpie: 190-210 zile la irigat (aprilie - octombrie) sau 100-150 zile la neirigat; **b)** dealuri: 140-180 de zile (mai-septembrie); **c)** munte: 90-150 de zile (iunie-septembrie); **d)** subalpin: 60-100 de zile (iunie-august). Încetarea pășunatului se face cu 3-4 săptămâni (20-30 de zile) înainte de apariția înghețurilor permanente la sol.

5.4.2. Numărul ciclurilor de pășunat
Ciclul este intervalul de timp în care iarba de pe aceeași parcelă de exploatare, odată pășunată, se regenerează și devine din nou bună pentru pășunat. Numărul ciclurilor de pășunat este în funcție de condițiile climatice și staționale de sol, de compoziția floristică și de capacitatea de regenerare a pajștilor. În zona montană, de la 600-800 m altitudine, durata optimă a sezonului de pășunat, care este de 160 de zile, scade cu cca 7,5 zile cu fiecare 100 m altitudine, ajungând la 2.200-2.400 m, la numai 40 de zile. Pe pășunile de munte se realizează cel mult 2-3 cicluri de pășunat, pe cele de deal 3-5 cicluri și la câmpie 2-3 cicluri în condiții de neirigare și de 5-7 cicluri sau rotații de pășunat în condiții de irigare.

5.4.3. Fânețele
Suprafețele ce nu se pășunează și se utilizează pentru producerea de fân se vor cosi în momentul optim pentru a asigura cantitatea maximă de nutrienți, cu excepția celor care sunt sub angajamente.

5.4.4. Capacitatea de pășunat
Stabilirea capacității de pășunat se va face prin împărțirea producției totale de masă verde cu rația necesară unei unități vită mare (UVM). Se recomandă 65 kg masă verde/zi/cap pentru 1 UVM, din care consumate efectiv 50 kg/cap/zi. Conversia în UVM a speciilor de animale domestice este redată în tabelul 5.1 întocmit conform legislației în vigoare.

5.1

Categoria de animale de conversie	UVM	Coeficientul	Capete/	
alte bovine de mai mult de 2 ani	1,0	1,0		Tauri, vaci și ecvidee de mai mult de 2 ani
bovine între 6 luni și 2 ani		0,6	1,6	Bovine între 6 luni și 2 ani
bovine de mai puțin de 6 luni		0,4	2,5	Bovine de mai puțin de 6 luni
	0,15		6,6	Ovine
	0,15		6,6	Caprine

totală de iarbă (Pt) se determină prin cosire și cântărire pe 6-10 mp din suprafețele de probă aflate în parcela de exploatare ce urmează să fie pășunată. Pentru delimitarea suprafețelor de probă se folosesc îngrădituri sau cuști metalice, prevăzute la anexa nr. 7, care să nu permită consumul de către animale a vegetației din interior, amplasate pe suprafețe omogene din punctul de vedere al compoziției floristice și al producției. Aceste suprafețe se cosesc la începutul fiecărui ciclu de pășunat, respectând restricția ca pe plante să nu se regăsească apă de adărire.

Capacitatea de pășunat (Cp) se va determina în fiecare sezon de pășunat utilizând formula:

$$Cp (UVM/ha) = \frac{Pt (kg/ha) \times Cf\%}{Nz \times DZP \times 100}$$

în care: Nz = necesarul zilnic de iarbă pe cap de animal, în kg/zi; DZP = numărul zilelor sezonului de pășunat; Cf = coeficient de

folosire a pajiştii, în procente. Coeficientul de folosire exprimat în procente se stabileşte prin cosirea şi cântărirea resturilor neconsumate (Rn) pe 5-10 mp, după scoaterea animalelor din tarla şi raportarea ei la producţia totală după formula:

$$\text{procente} \quad \frac{Pt(\text{kg/ha}) - Rn(\text{kg/ha})}{Pt(\text{kg/ha})} \quad Cf = \text{-----} \times 100, \text{ în}$$

Pentru aprofundarea acestui aspect este necesară consultarea specialiştilor din domeniul culturii pajiştilor.

6. Organizarea, îmbunătăţirea, dotarea şi folosirea pajiştilor

6.1. Lucrări de repunere în valoare a suprafeţelor de pajişti

Se va face o scurtă prezentare asupra lucrărilor propuse şi se vor analiza variantele tehnologice şi volumul de lucrări. Lucrările propuse vor fi în conformitate cu metodologia şi respectarea bunelor condiţii agricole şi de mediu, denumite în continuare GAEC, şi a celor care sunt sub angajament. Se vor justifica suprafeţele considerate de protecţie şi cele care îşi schimbă destinaţia, menţionând legislaţia sub incidenţa căreia intră. Se va compara producţia actuală cu cea posibilă de realizat prin aplicarea lucrărilor de îmbunătăţire. Se vor face tabele cumulative cu lucrările de îmbunătăţire pentru sporirea producţiei şi conservarea biodiversităţii, conform tabelelor 6.1.a şi 6.1.b. Principalele măsuri de creştere cantitativă şi calitativă a producţiei pajiştilor se bazează pe înlăturarea sau diminuarea efectului factorilor limitativi ai productivităţii acestora. Pentru determinarea măsurilor şi tehnologiilor de îmbunătăţire adecvate trebuie să se stabilească în prealabil, cu exactitate, cauzele degradării pajiştii respective, deoarece aplicarea oricărei măsuri de îmbunătăţire a covorului vegetal fără a se îndepărta cauzele degradării lui conduce la unele rezultate bune, valabile doar pe termen scurt. Principalele acţiuni tehnico-organizatorice menite să ducă la creşterea cantitativă şi calitativă a producţiei de furaje de pe pajişti sunt:

- a)** măsuri ameliorative generale, care se aplică pe toate pajiştile afectate de factori limitativi ai producţiei;
- b)** măsuri de îmbunătăţire fără înlocuirea totală a vechiului covor vegetal, denumite măsuri de suprafaţă;
- c)** măsuri de refacere radicală a covorului ierbos prin înlocuirea totală a vechiului covor vegetal cu amestecuri valoroase de graminee şi leguminoase perene de pajişti;
- d)** valorificarea superioară a producţiei pajiştilor prin păşunat;
- e)** valorificarea superioară prin recoltarea şi conservarea furajelor de pe pajişti.

1. Măsurile ameliorative generale care se aplică pe toate pajiştile afectate de diferiţi factori limitativi ai producţiei sunt:

- a)** eliminarea excesului de umiditate;
- b)** combaterea eroziunii de adâncime şi alunecărilor solului;
- c)** corectarea reacţiei solului, respectiv aciditatea/alcalinitatea, prin lucrări de amendare.

2. Măsurile de suprafaţă de îmbunătăţire a pajiştilor cuprind:

- a)** lucrările de întreţinere a pajiştilor ce constau în curăţarea de muşuroaie de orice provenienţă, de vegetaţia ierboasă şi lemnoasă nevaloroasă şi de pietre, nivelarea nanoreliefului, împrăştierea dejectiilor rămase în urma păşunatului sau după fertilizarea organică, aerarea covorului vegetal;
- b)** îmbunătăţirea regimului de nutriţie a plantelor printr-o fertilizare corespunzătoare;
- c)** supraînsămânţarea pajiştilor.

3. Măsurile de refacere radicală a covorului ierbos constau din:

- a)** curăţarea de muşuroaie, de vegetaţia ierboasă şi lemnoasă nevaloroasă şi de pietre;
- b)** distrugerea vechiului covor vegetal degradat;
- c)** îmbunătăţirea regimului de nutriţie a plantelor printr-o fertilizare corespunzătoare;
- d)** pregătirea patului germinativ;
- e)** reînsămânţarea cu amestecuri de plante furajere productive şi cu valoare furajeră

ridicată; f) întreținerea pajistii nou-înființate. Dacă există diferențe între măsurile de îmbunătățire aplicate, determinate de variații ale condițiilor staționale actuale, se va prezenta tehnologia pentru fiecare parcelă în parte. Tabelul 6.1.a.*Font

7*

Parcela descriptivă				Trupul de pășune/ Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha):							
Suprafața	de	Nr.									
Suprafața Drenări plantelor desecări toxice	Înlăturarea protecție pietrelor și arbustive lemnoase	Tăierea crt. mușuroaielor scoaterea	Combaterea Denumirea eroziunii dăunătoare	Culegerea (ha) și resturilor	Nivelarea vegetației Total	Combaterea arboretelor, solului cioatelor					
5	6	7	8	1	2	3	4	9	10	11	12
				1.							
				2.							
				3.							
										

Măsurile de îmbunătățire ce vor fi aplicate vor fi trecute într-o formă tabelară, în care se precizează măsurile de îmbunătățire utilizate, data la care au fost aplicate și dozele utilizate de pesticide și fertilizanți, conform tabelului 6.2. Se va preciza și timpul de revenire, adică după ce interval de timp se va interveni din nou cu aceste măsuri. Tabelul 6.1.b.*Font

9*

Parcela descriptivă			Trupul de pășune/ Volumul lucrărilor de îmbunătățire (ha):			
Nr. crt. Reînsămânțare	Denumirea	Suprafața (ha)	Fertilizare chimică	Fertilizare organică	Supraînsămânțare	
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						
3.						
....						

Tabelul 6.2 Date orientative privind fertilizarea pajistilor permanente cu îngrășăminte chimice (kg s.a./ha/an)

Tipul de pajiște	N	P(2)O(5)	K(2)O
Festuca valesiaca	100-200	50-60 (20-25)	-
			1.
			2. Festuca

suprafețe în curs de îmbunătățire și perioada de readucere în circuitul pastoral dacă este cazul. Numărul și suprafața parcelelor de exploatare se stabilesc în funcție de producția lor, calitatea ierbii și posibilitatea regenerării ei. Ca suprafață, parcelele de exploatare pot diferi între ele, cu condiția ca producția de iarbă să fie aceeași și să suporte aceeași încărcătură de animale. În momentul în care capacitatea și calitatea furajelor de pe parcelă sunt ridicate, se pot face subparcele de folosire, în vederea eşalonării producției și valorificării raționale a furajului, cositul furajelor excedentare, pentru a asigura necesarul în cazul condițiilor nefavorabile. Ordinea de pășunat a parcelelor de exploatare este determinată de expoziție, altitudine și amplasare față de căile de acces. În general, parcelele cu o expoziție însorită și cu altitudinea cea mai mică se vor pășuna primele, după care se valorifică cele cu expoziție umbră sau situate la altitudini mai mari, rezultând calendarul de pășunat pe cicluri de exploatare. Ciclul de exploatare reprezintă perioada după care se revine pe aceeași parcelă în același sezon de pășunat. De asemenea se recomandă ca suprafețele aflate în imediata apropiere a localității să fie pășunate de vacile de lapte, iar tineretul bovin și celelalte categorii să utilizeze pajiștile mai îndepărtate. Pentru delimitarea parcelelor de exploatare se vor folosi, pe cât posibil, limitele naturale, culmi, pâraie, drumuri, poteci, iar, unde acestea nu sunt prezente, se vor crea limite artificiale, preferabil garduri fixe din lemn, piatră, garduri vii sau electrice.

6.5. Căi de acces Se vor prezenta drumurile permanente de acces la trupurile de pajiște, drumurile de pământ și potecile de acces și în caz de nevoie se va propune construirea de drumuri, justificând necesitatea lor. Construirea căilor de acces se va face respectând legislația în vigoare. Se vor preciza felul căilor de acces existente, drumuri de acces pe pășune, drumuri forestiere și lungimea acestora. Se va arăta starea acestor drumuri, cum sunt întreținute și de cine sunt administrate, necesitatea reparațiilor. Toate căile de acces vor fi figurate pe hărțile de ansamblu, prin semne convenționale specifice.

6.6. Construcții zoopastorale și surse de apă Se vor prezenta construcțiile pastorale, cum ar fi adăposturi, stâne, casării, cabane și alte utilități, adăpători, garduri, porți de târlire, precum și amplasarea acestora. De asemenea se arată și celelalte construcții aflate pe pășuni sau în apropierea lor și cine le administrează. Se va face o descriere sumară a construcțiilor existente și se va preciza starea lor. Se vor da relații cu privire la sursele de apă existente, specificându-se în mod expres capacitatea și permanența acestora. Dacă nu există adăpători se specifică unde se face adăpatul vitelor sau accesul vitelor la sursele de apă învecinate și se menționează distanța până la aceste surse. Se vor propune lucrări pentru realizarea de noi surse de apă potabilă, forări de puțuri, aducțiuni de apă și alte lucrări de gospodărire a apei, justificându-se necesitatea lor, de exemplu: distanțele față de sursele de adăpare a animalelor să fie cât mai reduse. Dacă este necesar, se fac propuneri pentru a se acorda acces la sursele de apă învecinate, inclusiv la cele din păduri.

7. Descriere parcelară Se va face o prezentare tabelară a fiecărei parcele descriptive care compune pajiștea amenajată.

folosință	UAT Unitatea	Trupul de pajiște Configurația	Parcela	Suprafața descriptivă	Categoria de (ha) de relief

Altitudine:	Expoziție:	Înclinație:
Sol:		
Datele staționale suplimentare (dacă este cazul)		
Tipul de pajiște - se notează tipul de pajiște identificat pe parcelă (anexa nr. 2)		
Graminee - se prezintă speciile de graminee din covorul vegetal (anexa nr. 3) și gradul acestora de participare (%)		
Leguminoase - se prezintă speciile de leguminoase din covorul vegetal (anexa nr. 3) și gradul de participare (%)		
Diverse plante - se prezintă plantele din alte familii botanice care sunt în compoziția covorului ierbos (anexa nr. 4), precum și gradul de participare al acestora (%)		
Plante dăunătoare și toxice - se vor enumera plantele dăunătoare și toxice care sunt prezente pe pajiște (anexa nr. 5) și gradul de participare al acestora în covorul ierbos (%)		
Gradul de acoperire cu vegetație a parcelei - se va nota aprecierea în procente a gradului de acoperire		
Încărcarea cu animale - orientativ, în anul 1 se va nota conform anexei nr. 6, iar în următorii ani prin calcul specificat la paragraful 5.4.4		
Vegetația lemnoasă: se va detalia conform normelor silvice, se precizează vârsta, consistența, răspândirea, volumul (m3), se va preciza dacă există rupturi și doborâturi.		
Lucrări executate: se vor prezenta lucrările de îmbunătățiri efectuate până în prezent.		
Lucrări propuse: se vor prezenta lucrările propuse pentru îmbunătățirea pajiștilor.		

Aceste descrieri se vor atașa la finalul documentației.

8. Descrierea vegetației forestiere

8.1. Date generale: suprafața totală, suprafața efectiv ocupată și distribuția vegetației forestiere pe suprafață

8.2. Descrierea stațiunii: forma de relief, configurația terenului, expoziție, înclinare, altitudine, tipul genetic de sol, tipul de floră, tipul de stațiune, datele caracteristice pentru stațiune, eroziune, grohotiș, stâncării și alte caracteristici ecopedologice care prezintă importanță pentru vegetația forestieră

8.3. Descrierea vegetației forestiere: arboretul - elementele de arboret, proveniența, vârsta, proporția elementelor, clasa de producție, creșterea, vârsta medie, consistența, volumul la hectar și volumul total

8.4. Organizarea pășunatului: zonele admise la pășunat, zonele în care este permisă traversarea spre locurile de pășunat, zonele în care pășunatul este interzis, perioadele în care este admis pășunatul

8.5. Hărți: harta pășunii împădurite, harta zonelor admise/interzise la pășunat și a celor în care este permisă traversarea

9. Diverse

9.1. Data intrării în vigoare a amenajamentului; durata acestuia
Se precizează data din care intră în vigoare prezentul amenajament. Durata amenajamentului pastoral este de 10 ani.

9.2. Colectivul de elaborare a prezentei lucrări
Se prezintă personalul care a participat la efectuarea amenajamentului, se va preciza de asemenea ce contribuție a avut respectiva

Înaltă	foarte bună	III	I	mixt	20-25								
				Festuca arundinacea		•	•	+	+	•	+		
Înaltă	foarte bună	III	I	fâneață	25-30								
				Festuca pratensis		•	•	+	+	•	+		
Mijlocie	bună	II	III	mixt	25-30								
				Festuca rubra		•	•	+	+	+	•		
Joasă	slabă	III	III	pășune	20-25								
				Lolium perenne		•	•	+	•	•	+		
Joasă	foarte bună	I	II	pășune	25-30								
				Phleum pratense		•	•	+	+	+	+		
Înaltă	bună	III	III	mixt	15-18								
				Poa pratensis		•	•	+	+	+	+		
Joasă	slabă	III	II	pășune	12-15								
				Lotus corniculatus		+	+	+	+	•	+		
Joasă	foarte bună	III	III	mixt	12-16								
				Medicago sativa		+	+	+	•	•	+		
Înaltă	foarte bună	I	I	fâneață	18-20								
				Onobrychis viciifolia		+	+	+	•	•	•		
Înaltă	slabă	III	III	fâneață	80-100								
				Trifolium pratense		•	•	•	•	•	+		
Înaltă	foarte bună	II	II	fâneață	16-20								
				Trifolium repens		•	•	+	+	+	+		
Joasă	foarte bună	III	III	pășune	10-12								

+ Se recomandă a fi semădate. • Nu se recomandă. I - capacitate mare de concurență II - capacitate mijlocie de concurență III - capacitate mică de concurență Amestecuri de ierburi (kg/ha) recomandate pentru reînsămânțarea zone de cultură și mod de folosire (P = pășunat; F = fâneață ; M = mixt)*

8*		Zona		Silvostepă				Etajul pădurilor		
de foioase (gorun, fag)										
Număr amestec				1	2	3	4	5	6	7
8	9 10									
Modul de exploatare				P	F	PM	PM	P	F	MF
PM	M M									
Dactylis glomerata (golomăț)				12	6	8	10	-	10	12
-	9 10									
Festuca pratensis (păiuș de livezi)				8	-	10	8	-	-	5
15	- 13									
Phleum pratense (timoftică)				5	-	-	5	-	8	5
6	7 7									
Lolium perenne (raigras englezesc)				-	-	-	2	-	-	-
4	9 -									

consumabilitate. Vegetația are în componență numeroase specii cu valoare furajeră ridicată, dar și specii nevaloroase, dăunătoare și toxice. Adesea, aceste pajiști sunt invadate și de vegetație lemnoasă dăunătoare, ca: păducelul (*Crataegus monogyna*), porumbarul (*Prunus spinosa*), măceșul (*Rosa canina*), în zone mai uscate și alunul (*Corylus avellana*), carpenul (*Carpinus betulus*), mestecănul (*Betula pendula*) în zone mai umede. Valoarea pastorală a pajiștilor de *Agrostis capillaris* este bună, ajungând la o producție de 10-15 t/ha MV și o capacitate de pășunat de 1,0-1,2 UVM/ha. A doua categorie de pajiști de acest tip, cu productivitate mijlocie, are o valoare pastorală mijlocie cu 5,0-7,5 t/ha MV și o capacitate de pășunat de 0,5-0,8 UVM/ha.

2.2. Pajiștile de *Festuca rubra* (păiuș roșu)

Răspândire și ecologie. Arealul fitogeografic al pajiștilor de *Festuca rubra*, corespunde etajului pădurilor de molid (*Picea abies*), cunoscut și sub denumirea de etajul boreal, care atinge altitudinea de 1.800 m în Carpații Meridionali și Carpații Occidentali și 1.600 m în nordul Carpaților Orientali. La limita inferioară, pajiștile de *Festuca rubra* se întrepătrund cu cele de *Agrostis capillaris*, coborând în unele situații până în etajul nemoral la 700-800 m altitudine. Solurile sunt oligobazice sau oligomezobazice, oligomezotrofice, de la moderat până la foarte puternic acide: brune, brune acide, brune feriiluviale, rendzine, litosoluri. Vegetația pajiștilor de *Festuca rubra*, din cauza pășunatului abuziv și a scăderii fertilității solului, este invadată pe suprafețe apreciabile de specia nevaloroasă *Nardus stricta* (părul-porcului, țepoșică). Pe soluri sărace, compacte se instalează *Deschampsia caespitosa* (târșa), care este o graminee cu valoare furajeră foarte scăzută. Pe suprafețele supratârlite apar buruieni de târlă ca: urzici (*Urtica* sp.), știrigoaie (*Veratrum album*), ștevie (*Rumex* sp.), brândușa de toamnă (*Colchicum autumnale*) și altele. Vegetația lemnoasă invadantă este reprezentată de arbuști ca: ienupăr (*Juniperus sibirica*), specii de *Vaccinium* și puiți de arbori, în special de molid. *Festuca rubra* are o valoare furajeră bună. Valoarea pastorală a pajiștilor de păiuș roșu este foarte heterogenă, de la mediocră spre bună, cu o producție de 5-15 t/ha MV, respectiv 0,5-1,5 UVM/ha.

2.3. Pajiștile degradate de *Nardus stricta* (țepoșica)

Răspândire și ecologie. Pajiștile de țepoșică au o largă răspândire în etajul molidișurilor și al jnepenișurilor (*Pinus mugo*) în toți munții înalți din Carpații românești. *Nardus stricta*, specia care domină, are o plasticitate ecologică foarte mare, fiind adaptată la condiții de umiditate și temperatură diferite, de la 300 m până la 2.200 m altitudine, pe soluri acide, neaerisite, oligobazice și oligotrofice. Solurile sunt în principal brune feriiluviale, brune acide, podzoluri, luvisoluri albice, puternic acide. Valoarea furajeră a țepoșicii este foarte scăzută, fiind considerată o specie nevaloroasă. Vegetația pajiștilor de *Nardus stricta* este degradată și de o productivitate scăzută. Valoarea pastorală este de asemenea foarte scăzută, cu producții de 3-5 t/ha MV, cu o consumabilitate de 35-50%, și o capacitate medie de 0,4 UVM/ha.

3. Pajiști zonale colinare și de câmpie

3.1. Pajiștile de *Festuca valesiaca* (păiuș stepic)

Răspândire și ecologie. Aceste pajiști sunt reprezentative pentru zonele de stepă și silvostepă din țara noastră. *Festuca valesiaca*, specie ierboasă edificatoare, este o specie xerofilă, cu mare plasticitate ecologică, care se întinde din zona de stepă până în zona nemorală, și anume în subzona pădurilor de stejar pedunculat (*Quercus robur*) din Podișul Sucevei și subzona pădurilor de cer (*Quercus cerris*), gârniță (*Quercus frainetto*) din Dealurile Vestice și subetajul pădurilor de gorun (*Quercus petraea*) din Podișul Bârladului.

Cele mai mari suprafețe cu păiuș stepic sunt în Podișul Moldovei, sporadic în Piemontul Getic și în Câmpia Transilvaniei, pe coaste însorite. Solurile pe care se extind aceste pajiști sunt cernoziomurile, regosolurile, pseudorendzinele și solurile cernoziomoide. Vegetația are în componență numeroase specii ierboase nevaloroase, dăunătoare, cum ar fi scaieți, pelin și specii toxice, ca: alior, coroniste sau vegetație lemnoasă dăunătoare, precum: porumbar, păducel, măceș, verigariu. Valoarea pastorală este mediocră, cu potențial de producție scăzut, de numai 3-5 t/ha MV și o încărcare medie de 0,3-0,5 unități vită mare la ha.

3.2. Pajiștile de *Festuca rupicola* (F. sulcata) (păiuș de silvostepă) Răspândire și ecologie. Pajiștile de *Festuca rupicola* se întâlnesc în arealul pădurilor de stejar pedunculat din Podișul Transilvaniei, în subzona pădurilor de cer și gârniță din Dealurile Vestice până la cca 600 m altitudine, pe versanți slab până la moderat înclinați 6°-14° pe toate expozițiile la altitudini mai joase și numai însorite la altitudini mai mari. Solurile predominante sunt cernoziomuri cambice, soluri cenușii, brune argiloiluviale, rendzine, regosoluri, erodisoluri. Vegetația este dominată de numeroase specii nevaloroase, dăunătoare și toxice, ca: alior, scaieți, pelin, care diminuează mult calitatea acestor pajiști. Valoarea pastorală și productivitatea sunt slabe-mijlocii, cu o producție de 3,5-6 t/ha MV și o capacitate de pășunat de 0,4-0,6 UVM/ha.

3.3. Pajiștile de *Poa pratensis* ssp. *angustifolia* (firuța) Răspândire și ecologie. Pajiștile de firuță se întâlnesc în zona nemorală din sudul țării, în aria pădurilor de cer și gârniță, la altitudini joase cuprinse între 100-300 m, pe terenuri plane și ușor înclinate. *Poa pratensis* este o graminee mezofită, cu o valoare furajeră bună și grad ridicat de consumabilitate. Solurile sunt cernoziomice argiloiluviale, brune roșcate, brune roșcate luvice și vertisoluri. Vegetația este foarte bine încheiată, dar în ea se întâlnesc totuși specii fără valoare furajeră, cum sunt: bărboasă, obsigi, osul-iepurelui, dăunătoare și toxice, ca: alior, scaieți, piciorul-cocoșului. Valoarea pastorală este bună, cu producție de 7,5-12,5 t/ha MV și o capacitate de pășunat de 1-1,5 UVM/ha.

3.4. Pajiștile degradate de *Botriochloa ischaemum* (bărboasă) Răspândire și ecologie. Pajiștile de bărboasă sunt cele mai răspândite tipuri de pajiști derivate din cele de *Festuca valesiaca* și *Festuca rupicola*, ca efect al pășunatului abuziv, nerațional și al eroziunii solului, din Podișul Moldovei, Depresiunea Transilvaniei, Podișul Dobrogei, precum și al unor enclave din Dealurile Olteniei și Banatului. *Botriochloa ischaemum* este o specie oligotrofă, xerofită cu largă amplitudine ecologică din zona de stepă până în subetajul gorunului și chiar al fagului, în special pe coastele însorite, moderat până la foarte puternic înclinate, cu grade diferite de eroziune a solului. Solurile dominante sunt regosolurile, solurile brune argiloiluviale, brune luvice și luvisoluri albice. Vegetația acestui tip de pajiște derivată este frecvent invadată de buruieni, specii dăunătoare și toxice, precum: alior, lumânărică, scaieți, pelin, pojarniță. Valoarea pastorală și productivitatea sunt foarte slabe, cu producții de 1,5-5 t/ha MV, în funcție de intensitatea degradării, cu o capacitate de pășunat în jur de 0,3-0,4 UVM/ha.

4. Pajiști azonale

4.1. Pajiștile din lunci și depresiuni Aceste pajiști sunt influențate în mare măsură de condițiile de sol și umiditate specifice luncilor râurilor și depresiunilor intramontane. Pădurile de luncă (zăvoaiele) sunt răspândite în albiile majore ale râurilor, având ca specii dominante arinul negru (*Alnus glutinosa*), plopul alb (*Populus alba*), sălcii (*Salix* sp.), ulmi (*Ulmus* sp.), la altitudine arinul alb (*Alnus incana*). Vegetația ierboasă

poate fi dominată de următoarele specii care edifică tipuri de pajiști distincte: *Agrostis stolonifera* (iarba- câmpului), *Alopecurus pratensis* (coada-vulpiei), *Poa pratensis* (firuța), *Lolium perenne* (iarba de gazon, raigrasul peren), *Arrhenatherum elatius* (ovăsciorul) și *Festuca pratensis* (păiușul de livezi), precum și alte specii foarte valoroase furajere care au fost introduse deja în cultură. Modul de folosință al acestor pajiști este în regim de fâneată și uneori mixt, fâneată-pășune. Aceste tipuri de pajiști naturale au producțiile cele mai ridicate, datorită regimului de umiditate favorabil și solurilor bogate aluvionare din luncile râurilor. Valoarea pastorală este bună spre foarte bună, cu producții de 7,5-15 t/ha MV, în funcție de tipul și modul de întreținere.

4.2. Pajiștile de pe soluri salin și alcaline Majoritatea acestor tipuri de pajiști sunt răspândite în Câmpia Română de Est, în Câmpia Olteniei, Câmpia de Vest, Câmpia Moldovei, Lunca Prutului și Bârladului, Lunca și Delta Dunării, pe solurile salin și alcalice. Pajiștile de *Puccinellia limosa* sunt cel mai bine reprezentate, au o producție scăzută, de 4-7 t/ha MV și o valoare pastorală slabă-mijlocie, care suportă o capacitate de pășunat de 0,3-0,6 UVM/ha. Pajiștile de *Salicornia europaea* - *Suaeda maritima* sunt răspândite mai ales pe solonceacuri, pe care cresc aproape în exclusivitate specii fără valoare furajeră, toleranțe la concentrația mare de săruri din aceste soluri. Producția medie este de 5-6 t/ha MV, de foarte slabă calitate, cu o valoare pastorală foarte slabă și cu o capacitate de pășunat de 0,1-0,2 UVM/ha.

4.3. Pajiștile de nisipuri Pajiștile răspândite pe nisipuri se întâlnesc în Câmpia Română, Câmpia Careiului în nord-vestul țării și în Delta Dunării. Vegetația pajiștilor de nisipuri este rară, cu specii puține la număr și cu valoare furajeră slabă sau nevalorosă, fiind dominate de *Festuca vaginata* (păiuș de nisipuri) și *Elymus sabulosus*. Valoarea pastorală a acestor pajiști este neînsemnată.

Anexa 3 la ghidul-cadru Principalele plante din vegetația pășunilor și fânețelor

7*		Nr.	Denumirea științifică	Formații de
pajiști și (populară)	condițiile ecologice			crt.
Produc- însușiri morfologice și biologice	Valoarea unde trăiește	tivitatea furajeră		
		GRAMINEE		
cu soluri (coada-vulpiei) secetă Mare	Înălțime 70-80 cm. Rezistentă la ger și bogate revene și bogate	1.	<i>Alopecurus pratensis</i>	Fânețe de lunci și inundații, sensibilă la
profunde și (ovăscior) Foarte mare	Tufă rară de 1-1,3 m, tipică de bogate	2.	<i>Arrhenatherum elatius</i>	Fânețe cu soluri
și munte pe (iarba-câmpului) Mijlocie	Tufe rare, de 40-60 cm, înfloarește soluri sărace	3.	<i>Agrostis capillaris</i>	Pajiști de deal târziu și otăvește bine.
cu exces de (moleață)	Plantă cu stoloni, de 70-80 cm, umiditate și soluri bogate	4.	<i>Agrostis stolonifera</i>	Pajiști de lunci foarte rezistentă la inundații,

sensibilă la secetă	Mare	Bună	
etajul alpin pe (iarba-stâncilor)	Plantă scundă (10-15 cm) cu tufă	5. <i>Agrostis rupestris</i>	Pășuni din
Foarte mică	soluri scheletice acide	rară, rezistentă la geruri	
pe soluri (târâtor)	Plantă cu stoloni, înaltă, nisipoase	6. <i>Agropyron repens</i>	Fânețe de luncă
Mare	Mijlocie	rezistentă la secetă	(pir
și munte, (vițelarul)	Tufă rară, scundă (20-30 cm), soluri sărace	7. <i>Anthoxantum odoratum</i>	Pajiști de deal
specific de cumarină.		înfloarește timpuriu, are miros	
		Mică	Slabă
pe soluri (bărboasă)	uscate, erodate și pante	8. <i>Botriochloa ischaemum</i>	Pajiști de deal
foarte rezistentă la secetă		Talie mijlocie (40-50 cm), însoțite.	
		Mică	Slabă
silvostepă pe (obsigă nearistată)	Plantă stoloniferă, 80-100 cm soluri mai bogate	9. <i>Bromus inermis</i>	Pajiști de
și ger	Foarte mare	Foarte bună	înălțime, rezistentă la secetă
și munte, pe (tremurătoare)	Tufă rară cu talie mijlocie, soluri mai sărace	10. <i>Briza media</i>	Pajiști de deal
Slabă	Mijlocie	rezistentă la ger, ornamentală	
sau (trestia de pădure)	defrișate pe soluri afânate	11. <i>Calamagrostis arundinacea</i>	În păduri rare
130 cm		Plantă cu rizomi, înălțime 70-130 cm	revene
frunze aspre, otăvește greu.		Mare	Redusă
și munte cu (pieptănarită)	Tufă rară cu talie mijlocie, soluri revene și relativ bogate	12. <i>Cynosurus cristatus</i>	Pajiști de deal
otăvește bine.		Mijlocie	Bună
și lunci cu (golomăț)	Tufă rară cu înălțime de 80-120 cm, soluri revene, bogate,	13. <i>Dactylis glomerata</i>	Pajiști de deal
otăvește bine după coasă și pășunat.		înălțime foarte timpurie, cultivat	
		Mare	Foarte bună
munte, soluri (târsă)	Tufă deasă, 60-120 cm înălțime, nu acide, bătătorite cu	14. <i>Deschampsia caespitosa</i>	Pajiști de
pășunatul.		rezistă la secetă, suportă bine umezeală ridicată	
		Mare	Redusă
cu soluri de munte)	Tufă rară, 50-60 cm înălțime, sărace, acide, revene	15. <i>Deschampsia flexuose</i>	Pajiști de munte
greu.		rezistă bine la pășunat,	(păiuș
			otăvește
		Mică	Mică

soluri supina) (părușcă) Mică	Tufă mixtă, foarte mică 15-20 cm, foarte acide	16. Festuca airoides	Pășuni alpine, (F. rezistentă la ger și pășunat
Slabă			
pe soluri înalt)	Tufă rară, 60-100 cm înălțime, cu umezeală multă, cultivată	17. Festuca arundinacea	Pajiști de luncă (păiuș frunze mai aspre, rezistentă la pășunat,
sensibilă la secetă	Mare	Mijlocie	
cu soluri de livezi)	Tufă rară, 50-70 cm înălțime, profunde, bogate, cultivată	18. Festuca pratensis	Fânețe de luncă, (păiuș sensibilă la secetă, otăvește bine.
Mare	Foarte bună		
și munte pe (păiuș roșu)	Tufă mixtă, 50-70 cm, sensibilă la soluri mai acide, permeabilă,	19. Festuca rubra	Pajiști de deal secetă, foarte rezistentă la cultivată
ger și pășunat	Mare	Bună	
și dealuri (păiușul-oilor)	Tufă deasă, 20-30 cm, rezistentă la până la premontane	20. Festuca pseudovina	Păiuș de câmpie secetă și pășunat
Mică	Mijlocie		
Pășuni de câmpie până la (păiuș de silvostepă)	Tufă deasă, 20-30 cm, rezistentă la premontane pe soluri uscate	21. Festuca rupicola	(F. sulcata)
pășunat	Mică	Mijlocie	geruri, secetă și
cu regim (flocoșică)	Tufă rară, 50-80 cm, plantă păroasă, hidric bogat	22. Holcus lanatus	Fânețe pe soluri sensibilă la secetă, otăvește bine. Mijlocie Slabă
și dealuri foarte bine la pășunat și călcare.	Tufă rară, 30-50 cm, sensibilă la pe soluri profunde și bogate,	23. Lolium perenne	Pășuni de câmpie uscăciune și ger, rezistă cultivată
	Mare	Foarte bună	
soluri (raigras italian)	fertile cu regim hidric bun, Tufă rară, 40-60 cm, foarte cultivată	24. Lolium multiflorum	Sălbătică, pe
sensibilă la secetă și ger	Mare	Foarte bună	
soluri turboase (iarbă albastră)	Tufă deasă, 80-100 cm, frunze cu exces de umezeală	25. Molinia coerulea	Pajiști pe foarte aspre
Mijlocie	Scăzută		
și subalpine porcului, țapoșică)	Tufă deasă, 20-30 cm, frunze pe soluri acide, sărace	26. Nardus stricta (părul-	Pajiști montane țepoase, aspre
Mică	Foarte		
slabă			
lunci sau soluri (ierbăluță, iarbă albă)	Plantă cu rizomi 1,5-2 m, rezistentă bogate, umede, cultivată	27. Phalaris arundinacea	Fânețe de la ger, otăvește bine, recent
sensibilă la			

pășunat.			Foarte mare	Mijlocie
Plantă cu rizomi peste 2 m, otăvește		28.	Phragmites australis	(trestia)
Pajiști de mlaștini și bălți	bine după coasă.			Foarte mare
				Slabă
cu soluri	Plantă cu rizomi scurți, 20-40 cm,	29.	Phleum alpinum	Pășuni subalpine
(timoftică de munte)	acide, sărace			rezistentă la ger
Mică	Mijlocie			
dealuri umede și		30.	Phleum pratense	Pajiști de
(timoftică)	montane, soluri fertile,			Tufă rară, 60-120 cm, sensibilă
la				cultivată
secetă			Foarte mare	Foarte bună
și montane,		31.	Poa pratensis (firuță)	Pășuni de deal
preferă soluri bogate,	Tufă mixtă, 40-60 cm, rezistentă la			secetă, ger, păscut și
călcat	Mare		Foarte bună	
și zone	Tufă cu stoloni, înaltă, 80-120 cm,	32.	Poa trivialis	Fânețe din lunci
(firuță de pădure)	umede, pe soluri mai bogate			(șovar
coasă.				sensibilă la secetă, regenerează
	Mare		Bună	bine după
din păduri pe	Tufă rară, 50-70 cm, rezistentă la	33.	Poa nemoralis	Poieni umbrite
(firuță de pădure)	soluri mai bogate			umbrire, otăvește mai greu.
Mică	Bună			
pe soluri	Plantă de talie mică (50 cm),	34.	Poa annua (firuța măruntă)	Pășuni alpine,
acide, târlite	rezistentă la pășunat			Mică
				Bună
și lunci pe	Tufă rară, 40-80 cm, sensibilă la	35.	Trisetum flavescens	Fânețe de deal
(ovăsciorul auriu)	soluri mai umede și bogate			secetă, otăvește puternic după
coasă.			Mare	Bună
			LEGUMINOASE	
pe soluri		36.	Anthyllis vulneraria	Pajiști montane,
(vătămatoare)	pietroase, calcaroase			Tulpini de 50-60 cm, rezistentă
la				însorite
ger și uscăciune			Mijlocie	Mijlocie
sau alte	Tulpini de 60-100 cm, otăvește slab,	37.	Galega officinalis	Fânețe de luncă
(ciumărea)	zone umede, bogate			suspect otrăvitoare pentru oi.
Mare	Mijlocie			
dealuri și munte		38.	Genista tinctoria	Pajiști de
(drobiță)	pe soluri acide, sărace			Tulpini de 40-80 cm, flori
galbene	Mică			Slabă
		39.	Lathyrus pratensis	Fânețe din zona

păduroasă (lintea-pratului)	Tulpini urcătoare 60-70 cm, mai umedă				longevitate mare
Mare	Mijlocie				
de deal și (ghizdei)	Tulpină înaltă de 20-40 cm, montană pe soluri foarte	40.	Lotus corniculatus		Pajiști din zona
otăvește bine, nu produce reacție, cultivată	meteorizații la animale.			rezistent la secetă, aciditate, diferite ca fertilitate și	Mare Bună
de deal și (lucerna galbenă)	Tulpină înaltă de 40-70 cm, foarte premontană pe coaste uscate	41.	Medicago falcata		Fânețe din zona
otăvește mai slab.	Mijlocie			rezistentă la secetă și ger,	Foarte bună
pârloage din (lucerna mărunță)	Plantă anuală, 15-20 cm, rezistentă zonele de deal și montană	42.	Medicago lupulina		Pajiști și
Mică	Bună			la secetă	
fânețe pe (lucerna albastră)	Tulpină înaltă de 60-80 cm, foarte soluri bogate, profunde,	43.	Medicago sativa		Sălbăticită în
foarte bine.	Foarte mare			rezistentă la secetă, otăvește cultivată	Foarte bună
pârloage mai umede (sulfina albă)	Plantă bianuală, foarte înaltă din zonele de deal și munte,	44.	Melilotus albus		Fânețe și
otăvește mai slab.	Foarte mare			1,2-1,5 m, rezistentă la ger, cultivată	Mijlocie
pârloage pe (sulfina galbenă)	terenuri mai uscate din	45.	Melilotus officinalis		Fânețe și
rezistentă la ger și secetă	Mare			Plantă bianuală, 1-1,2 m, zonele de deal	Mijlocie
și (sparceta)	Tulpină de 40-60 cm, foarte premontane, cu soluri	46.	Onobrychis viciifolia		Pajiști de deal
mai slab, nu produce meteorizații.	Mare			rezistentă la secetă, otăvește calcaroase, cultivată	Foarte bună
înalți, pe (trifoi alpin)	Tulpină de 20-40 cm, rezistentă la stâncării și coaste	47.	Trifolium alpestre		Pășuni de munți
slab.	Mijlocie			ger și uscăciune, otăvește	Bună
dealuri și munte, (trifoi galben)	Plantă anuală, 15-20 cm, se pe diferite soluri	48.	Trifolium campestre		Pășuni de
Mijlocie	Bună			pretează la pășunat.	
de deal și (trifoi corcit)	Tulpini de 40-50 cm, sensibil la montană mai umedă, pe soluri	49.	Trifolium hybridum		Fânețe din zona
otăvește slab.	Mare			secetă, rezistent la ger, bogate	Bună
și munte pe		50.	Trifolium montanum		Fânețe de deal

(trifoi de munte)	coaste înșorite, cu soluri	Tulpini de 30-50 cm, rezistent
la		sărace
secetă, otăvește mai greu.	Mijlocie	Mijlocie

și munte pe	Tulpină de 30-50 cm, frunze păroase,	51. Trifolium pannonicum	Fânețe de deal
(trifoi panonic)	soluri sărace		
Mijlocie	Slabă		otăvește greu după coasă.

luncă, deal și	Talia 50-60 cm, sensibil la ger și	52. Trifolium pratense	Pajiști de
(trifoi roșu)	munte, pe soluri mai bogate,		
coasă.			secetă, otăvește puternic după
			cultivat
		Foarte mare	Foarte bună

luncă, deal și	Tulpini târătoare, sensibil la	53. Trifolium repens	Pajiști de
(trifoi alb)	munte, pe soluri mai bogate		
puternic			secetă, otăvește foarte
optimă, cultivat	după coasă și pășunat.		i umiditate
		Mare	Foarte bună

pe soluri	Plantă anuală, 40-80 cm, sensibil	54. Trifolium resupinatum	Fânețe de luncă,
(trifoi persan)	bogate și regim hidric optim,		
după			la secetă, otăvește mai greu
coasă.			cultivat
		Foarte mare	Foarte bună

lunci, dealuri,		55. Vicia cracca (măzăriche)	Pajiști de
cu soluri foarte diferite,	Tulpină urcătoare, 40-100 cm,		
	cultivată		
Mare	Bună		longevivă

Anexa 4la ghidul-cadru*Font

7*

ALTE FAMILII

BOTANICE

	Nr.		Denumire
Răspândire	Înșuriri	crt.	Consumată
zonele,	1. Achillea millefolium		Pajiști din toate
foarte răspândit	Perenă, cu rizomi, aromată		(coada-șoricelului)
			Verde și fân
montan	2. Alchemilla vulgaris (crețișoară)		Pajiști din etajul
Perenă, frunze palmate			Verde și fân
Tufă deasă, perenă cu rizom	3. Carex curvula (coarnă)		Pășuni alpine
	Verde		
munte	4. Carum carvi (chimion)		Fânețe de deal și
Bianuală, 40-60 cm			Verde și fân
munte	5. Cichorium inthybus (cicoare)		Pajiști de deal și
Perenă, tulpina 30-70 cm			Verde
poieni	6. Filipendula hexapetala (aglică)		Pajiști uscate,
Perenă, 30-80 cm			Verde
	7. Geranium pratense		
			(ciocul-berzei)
Pajiști de deal și munte	Perenă cu rizomi, 30-60 cm		Verde și fân

Perenă cu rizomi	8. Ligusticum mutellina Verde	Pășuni subalpine
Pășuni umede din zona montană	9. Polygonum bistorta (coada-racului) Perenă cu rizomi Verde	
zona de deal și munte	10. Potentilla erecta (cinci degete) Perenă cu rizomi Verde	Pajiști umede din
zonele	11. Plantago lanceolata (pătlagina) Perenă, frunze înguste Verde și fân	Pajiști din toate
deal și munte	12. Prunella vulgaris (busuioc) Perenă, 15-20 cm Fân	Pășuni din zone de sălbatic)
și munte	13. Rumex acetosa (măcriș) Perenă, talie înaltă Verde și fân	Fânețe de luncă, deal
zonele	14. Taraxacum officinale (păpădie) Perenă, frunze în rozetă Verde și fân	Pajiști din toate
munte	15. Thymus montanus (cimbrisor) Perenă, miros penetrant Verde și fân	Pajiști de deal și

Anexa 5la ghidul-cadruPlante dăunătoare și toxice din pajiștile permanente*Font

7*	Nr.	Denumire științifică	Specii de animale ce Răspândire	Substanța toxică	Acțiune toxică	crt. pot fi
subalpine	1.	Aconitum toxicum (omag)	Alcaloidul aconitină	Toate speciile	Sistemul nervos	Pășuni
deal	2.	Adonis vernalis (rușcuță)	Glucozidul adonidina cardiovascular	Toate speciile	Diaree, sistem	Pășuni de
calului)	3.	Caltha laeta	Pășuni umede	Toate speciile	(calcea-	
(rostopasca)	4.	Chelidonium majus	Tufișuri, locuri umbroase	Chelidonină	Porci,	
capre			Vărsături, colici			
de toamnă)	5.	Colchicum autumnale	Pajiști de deal și munte	Aparatul digestiv și Alcaloidul colchicină	Toate speciile	(brândușa
respirator						
umede, tufișuri	6.	Conium maculatum (cucută)	Conhidrină, coniină	Toate speciile	Sistem nervos și	Pajiști
			digestiv			

Cucuroxină și apă) diaree, frisoane	Locuri mlăștinoase	7. Cicuta virosa Salivație, uleiuri eterice	(cucuta de Toate speciile
fiarelor) căile urinare	Tufișuri	8. Cynanchum vincetoxicum Rinichii și Glicozidul, vincetoxina	(iarba- Oi
(nemțișorul) și ovine	Locuri părăsite Sistemul nervos	9. Delphinium consolida Delfinina din semințe	Bovine
exces de (coada-calului) și cai	umiditate ficat, rinichi	10. Equisetum palustre Alcaloidul equisetină	Pajiști cu Sistemul nervos, Bovine
câinelui) aparaturul digestiv	Pajiști uscate de deal	11. Euphorbia cyparissias Sistemul nervos, Euforbină	(laptele- Toate speciile
(vaninarița) bovine	Fânețe umede Aparaturul digestiv	12. Gratiola officinalis Glucozidul grațiolina	Cai și
(pojarniță) animalele	Pajiști de deal Aparaturul digestiv	13. Hypericum perforatum Uleiuri eterice	Toate
roșu) de turbare	Terenuri părăsite	14. Papaver rhoeas Amorțeală și simptome Narcotic puternic	(macul Bovine
Pajiști de deal și munte	-	15. Pteridium aquilinum Cai	(feriga) Cancer
cocoșului) Irită pielea	Pajiști umede	16. Ranunculus acer Uleiuri eterice	(piciorul- Cai și bovine
Pășuni umede digestivă	Uleiuri eterice	17. Ranunculus sceleratus Sistemul nervos, Cai și bovine	(boglari) mucoasa
Fânețe de deal și munte astenie	-	18. Stellaria graminea Febră, tremurături, Cai	(rocoțea) salivație,
(rutișorul) sistemul nervos	Pajiști de deal și munte	19. Thalictrum aquilegifolium Aparaturul respirator și Alcaloizi	Porci

montane și subalpine	Protoveratrină, jervinină	20. Veratrum album	Pășuni
(știrigoaie)		Cai, bovine și,	Sistemul nervos și
uneori, oi	cardiovascular		

Plante de balast*Font

9*	Denumirea științifică	Denumirea populară	Răspândire
1.	Ajuga genevensis	Vinerița	Fânețe de deal
2.	Amaranthus albus	Știr	Terenuri părăsite
3.	Arnica montana	Arnica	Pajiști montane și subalpine
4.	Carlina acaulis	Turtă	Pășuni de deal, uscate
5.	Capsella bursa pastoris	Traista-ciobanului	Pajiști de lunci și deal
6.	Centaurea sp.	Mături	Pajiști de deal și munte
7.	Chrysanthemum leuc.	Margarete	Fânețe degradate
8.	Echium vulgare	Iarba-șarpelui	Pajiști de deal
9.	Eryngium campestre	Scaiul-dracului	Pășuni de lunci și deal
10.	Galega officinalis	Ciumărea	Lunci inundabile
11.	Heracleum spondylium	Crucea-pământului	Fânețe de deal
12.	Leonurus cardiaca	Talpa-gâștii	Terenuri umede
13.	Linaria genistifolia	Linariță	Pajiști de deal, uscate
14.	Lysimachia nummularia	Drețe	Fânețe umede
15.	Origanum vulgare	Șovârv	Pajiști de deal și munte
16.	Salvia pratensis	Jaleș	Fânețe de deal și munte
17.	Symphytum officinale	Tătăneasă	Pajiști umede
18.	Verbena officinalis	Urzicuțe	Pajiști umede
19.	Verbascum phlomoides	Lumânărica	Pajiști uscate, degradate
20.	Veronica chamaedrys	Șopârlița	Pajiști de deal și munte

Anexa 6 la ghidul-cadru Producția de iarbă și încărcarea cu animale exprimate în unități vită mare (UVM) la hectar a principalelor tipuri de pajiști din România

Tipul de pajiște (t/ha)	Tipul de pajiște animale UVM/ha	Producția de iarbă	Încărcarea cu
zonale			a) Festuca
valesiaca (păiuș stepic)	3,0-5,0	0,3-0,5	b) Festuca rupicola
(păiuș de deal)	3,5-6,0	0,4-0,6	c) Botriochloa ischaemum
(bărboasă)	1,5-5,0	0,3-0,4	d) Poa pratensis angustifolia
(firuța)	7,5-12,5	1,0-1,5	e) Agrostis capillaris (iarba-vântului)
	5,0-15,0	0,5-1,2	f) Festuca rubra (păiuș roșu)
	15,0	0,5-1,5	g) Nardus stricta (țepoșică)
	0,2-0,5		h) Festuca airoides (părușcă)
		1,5-3,0	2,0-4,0
			0,1-0,4
			0,2-0,5
			i) Carex curvula (coarnă)
			1,5-3,0
			0,1-0,4
			j) lunci și
			k) soluri saline și
			l) soluri nisipoase și
			1,0-3,0
			0,1-0,2

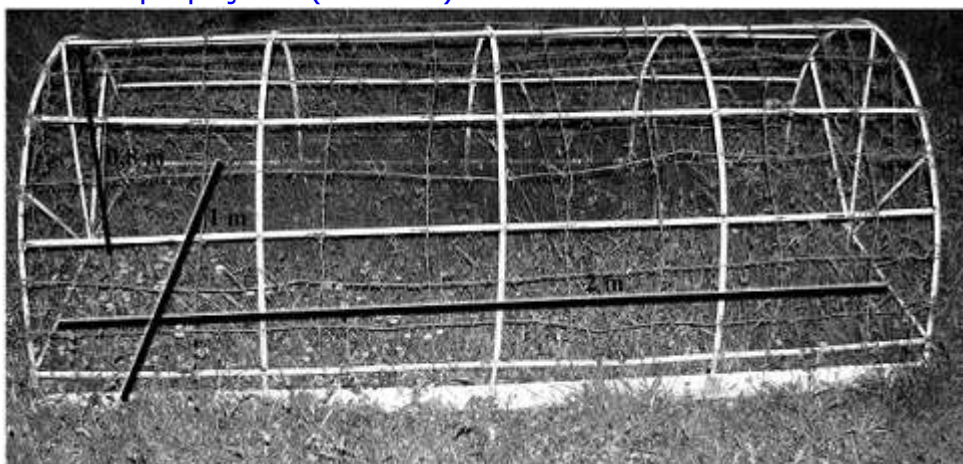
Producții

a și calitatea principalelor categorii de pajiști*Font

9*	Cod	Categoria de pajiște	Producția de iarbă (t/ha)	Calitatea furajeră
I		Reînsămânțate, fertilizate intensiv, amendate, după caz, din zone umede și cu condiții de irigare	30-50	Foarte bună
II		Reînsămânțate, fertilizate la nivel mediu, amendate, după caz, din zone umede, neirigate	25-35	Foarte bună

III	Supraînsămânțate, amendate, după caz, fertilizate la nivel mediu din zone mai uscate, neirigate	12-25	Bună Mijlocie
IV	Pajiști cu specii cu valoare medie, fertilizate sporadic cu îngrășăminte naturale și chimice, parțial îmbunătățite	6-15	Mijlocie Slabă
V	Pajiști cu specii cu valoare medie și slabe furajere, neîmbunătățite	3-10	Slabă Foarte
VI	Pajiști îmburuienate, invadate cu vegetație arbustivă, soluri erodate, exces de umiditate și alte degradări ale solului și vegetației	1-5	Foarte

Anexa 7 la ghidul-cadru Model de cușcă metalică pentru determinare a producției de iarbă pe pășune (2 x 1 m)

Alte informații

privind cunoașterea vegetației pajiștilor, valoarea pastorală, tehnologii de îmbunătățire și folosire rațională a acestora se pot obține prin accesarea site-ului Institutului de Cercetare-Dezvoltare pentru Pajiști Brașov, <http://www.pajisti-grassland.ro/proiecte/lucrari/index.html>-----Anexa la normele metodologice a fost introdusă de pct. 13 al art. I din HOTĂRÂREA nr. 78 din 4 februarie 2015, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 124 din 18 februarie 2015, având conținutul prevăzut în anexa din același act normativ.-----